

Lausuntopyyntö Päijät-Hämeen hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätös 2027-2030

Kunnanhallitus 08.06.2026 § 117
160/09.05.00/2026

Valmistelija

kunnanjohtaja eija.liikamaa@karkola.fi, puh. 044 770 2077
asianhallintapäällikkö jaana.nihtila@karkola.fi, puh. 044 770 2207

Päijät-Hämeen hyvinvointialueen pelastuslaitos pyytää kuntia esittämään lausuntonsa Päijät-Hämeen hyvinvointialueella valmisteilla olevasta pelastustoimen palvelutasopäätöksestä. Palvelutasopäätöksessä määritellään pelastustoimen palvelujen taso, saatavuus ja kehittämisen painopisteet Päijät-Hämeen alueella tulevilla suunnittelukaudella. Lausunnot tulee toimittaa 30.6.2026 mennessä.

Liitteenä olevassa Pelastustoimen palvelutasopäätöksessä määritellään pelastustoimen palvelujen taso, saatavuus ja kehittämisen painopisteet Päijät-Hämeen alueella tulevilla suunnittelukaudella. Palvelutason tulee vastata kansallisia, alueellisia ja paikallisia onnettomuus- ja muita turvallisuushuomioita, ja se määritellään riskiperusteisesti siten, että palvelut ovat yhdenvertaisesti saatavilla ja oikeassa suhteessa alueen riskeihin, väestöön, toimintaympäristön muutoksiin ja eri turvallisuustilanteisiin.

Palvelutasopäätös perustuu Päijät Hämeen pelastustoimen riskianalyysiin, jossa on tunnistettu alueen keskeiset riskit ja uhat. Riskianalyysi kattaa päivittäiset onnettomuudet, häiriötilanteet ja poikkeusolojen uhat sekä ohjaa palvelujen sisällön, laajuuden ja järjestämistavan määrittelyä. Valmistelu on käynnistetty riskianalyysin päivittäisellä. Toimintaympäristöä koskeva tarkastelu on erotettu omaksi asiakirjaksi, mutta sen keskeiset muutokset ja vaikutukset on tiivistetty riskianalyysiin.

Palvelutasopäätös täyttää pelastuslain (379/2011), pelastustoimen järjestämisestä annetun lain (613/2021), sisäministeriön asetuksen (1225/2022) sekä valmiuslain (1552/2011) vaatimukset. Valmistelu ja päätöksenteko etenevät hyvinvointialueen hallintosäännön mukaisesti siten, että kokonaisturvallisuuden lautakunta valmistelee esityksen aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle. Palvelutasopäätös toimii keskeisenä strategisena ja operatiivisena ohjauksena, jolla linjataan tavoitteet, painopisteet ja resurssien kohdentaminen useaksi vuodeksi sekä vahvistetaan kokonaisturvallisuutta.

Palvelutasopäätös huomioi valtakunnalliset strategiset tavoitteet. Päijät Hämeen pelastustoimen painopisteet perustuvat valtakunnallisiin tavoitteisiin (2025–2029), hyvinvointialueen strategioihin sekä riskianalyysiin, ja valmistelussa oleva strategia (2027–2030) huomioidaan palvelutasokauden aikana.

Keskeisenä tavoitteena on turvata yhdenvertaiset, laadukkaat ja vaikuttavat palvelut riskiperusteisesti. Palveluverkkoa, toimintavalmiutta ja ehkäisevää työtä kehitetään siten, että resurssit kohdennetaan sinne, missä tarve on suurin, ja alueellisia eroja vähennetään. Painopisteitä ovat myös onnettomuuksien ehkäisy, varautuminen ja kriisinkestävyys, joita

vahvistetaan ennakoivasti yhteistyön, viestinnän ja ohjauksen keinoin sekä tukemalla omatoimista varautumista.

Toiminnassa korostuvat tiedolla johtaminen, digitalisaation hyödyntäminen sekä henkilöstön riittävyys, osaaminen ja työhyvinvointi.

Sopimuspalokunnilla on keskeinen rooli alueen pelastustoimessa; Kärkölä on yksi Päijät-Hämeen 20 sopimuspalokunnasta. Pelastustoimea kehitetään yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, ja investointeja arvioidaan vaikuttavuuden ja kustannustehokkuuden näkökulmasta.

Sidosryhmäkyselyn (2026) perusteella yhteistyö, viestintä ja ennakoiva toiminta ovat keskeisiä kehittämiskohteita, jotka on huomioitu palvelutasopäätöksessä kaudelle 2027–2030.

Kärkölän kunnan lausunto

Kunta pitää palvelutasopäätöstä selkeänä ja hyvin perusteltuna kokonaisuutena, joka perustuu ajantasaiseen riskianalyysiin sekä valtakunnallisiin linjauksiin. Riskiperusteinen tarkastelutapa, jossa huomioidaan alueen väestö, toimintaympäristön muutokset ja turvallisuusuhat, on perusteltu.

Kunta korostaa pelastustoimen palvelujen yhdenvertaista saatavuutta koko alueella sekä sitä, että palvelutasossa huomioidaan myös pienempien kuntien erityispiirteet, kuten pitkät etäisyydet ja sopimuspalokuntiin tukeutuva toimintamalli. Palveluverkoston ja toimintavalmiuden kehittämisen tulee turvata riittävän nopea avunsaanti kaikissa tilanteissa. Kunta pitää hyvänä, että painopisteinä ovat onnettomuuksien ehkäisy, varautuminen, kriisinkestävyys sekä yhteistyö ja viestintä. Samalla kunta korostaa, että tunnistettujen kehittämishaasteiden – kuten valvontatehtävien resurssivajeen, henkilöstön riittävyyden ja osaamisen sekä kaluston ja infrastruktuurin kehittämistarpeiden – ratkaisemiseen tulee varata riittävät ja vaikuttavat resurssit.

Pelastustoiminnan toimintavalmiuden tulee säilyä vähintään nykyisellä tasolla ja vastata alueellisia riskejä. Toimintavalmiusaikojen ja palvelujen saatavuuden systemaattinen seuranta sekä nopea reagointi mahdollisiin puutteisiin on välttämätöntä.

Kunta painottaa sopimuspalokuntien keskeistä roolia ja niiden toimintaedellytysten turvaamista. Lisäksi kunta korostaa väestönsuojelun, varautumisen ja poikkeusoloihin valmistautumisen merkitystä sekä kuntien ja pelastuslaitoksen tiiviin ja käytännönläheisen yhteistyön tarvetta. Kunta pitää tärkeänä tiedolla johtamisen, digitalisaation, toiminnan seurannan ja omavalvonnan kehittämistä sekä läpinäkyvää raportointia. Investoinneissa tulee kustannustehokkuuden ohella huomioida alueellinen vaikuttavuus ja asukkaiden turvallisuuden kokemus.

Kärkölän kunta suhtautuu myönteisesti esitettyyn palvelutasopäätökseen. Sen tavoitteiden toteutuminen edellyttää riittävää resursointia, toimivaa yhteistyötä ja systemaattista seurantaa.

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää antaa perusteluosassa olevan lausunnon.

Päätös

Raila Viljamaa poistui esteellisenä tämän asian päätöksenteon ajan (hallintolaki 28.1 § kohta 2).

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Jakelu

Päijät-Hämeen hyvinvointialue